

nr 2 (190)
luty 2024

ISSN 1898-0333

egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

w numerze:

- Ognisko Patriotyczne na Kobylich Górach
- poszukiwania rudy dla COP
- XXX edycja „Wrzeciona”
- „Wolany” u Pierwszej Damy

Burmistrz Miasta i Gminy zachęca do przekazywania 1,5% podatku w rozliczeniu rocznym PIT na rzecz organizacji pozarządowych, które realizują wiele ważnych społecznie przedsięwzięć w naszym lokalnym środowisku.

Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2023, działające na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna - zgodnie z wykazem sporządzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - opublikowanym 8 grudnia 2023 roku:

Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” w Nowej Sarzynie
KRS 0000152888

(www.nmo.sarzyna.net)

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco” w Jelnej
KRS 0000229696

(www.francesco.futbolowo.pl)

Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarczyckiej
KRS 0000197865

(www.dobrydom.org)

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum” w Łętowni
KRS 0000377168

(www.facebook.com/silbenefactum)

Stowarzyszenie „Integracja bez granic” w Sarzynie
KRS 0000045567

1,5% można również przekazać na rzecz gminnych jednostek OSP. Wystarczy, że w rubryce KRS wpiszesz numer 0000116212, a w celu szczegółowym podamy **nazwę i adres wybranej OSP**. Jednostki, które możemy wesprzeć to: OSP Wola Zarczycka, OSP Wólka Łętowska, OSP Tarnogóra, OSP Jelna, OSP Sarzyna, OSP Łukowa, OSP Ruda Łańcucka, OSP Łętownia.

1,5% podatku można przekazać w usłudze „Twój e-PIT” na portalu podatki.gov.pl. W tym celu należy wybrać z listy numer KRS organizacji i wskazać cel szczegółowy.

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redakcja: Piotr Sowa, Agnieszka Kopacz, Janusz Motyka.

Skład: Piotr Sowa.

Zdjęcie na okładce - Janusz Motyka

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 301.

Nakład: 2 000 egzemplarzy.

Druk: Zakład Poligraficzny „Tercet”, Ćmińsk, ul. Wyrowce 116, tel. 609531637.

MGOPS przyjmuje wnioski na dodatek osłonowy

W 2024 roku dodatek osłonowy obowiązuje za okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Wnioski o przyznanie świadczenia można składać do 30 kwietnia 2024 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie.

Dodatek osłonowy przysługuje gospodarstwu domowemu, którego średnie miesięczne dochody nie przekraczają:

- 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym,
- 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Jeżeli jednak minimalnie zostanie przekroczony wskazany próg nie ma się czym martwić - obowiązuje zasada złotówka za złotówką. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych będzie wynosić 20 zł.

Konkretne wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego prezentują się następująco:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 228,80/286 zł* przy założeniu, że jego dochód nie przekroczy 2100 złotych;
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 343,20/429 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 zł miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 486,20/607,75 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 zł miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 657,80 zł/ 822,25 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 zł miesięcznie na osobę.

*Kwota dofinansowania uzależniona od źródła ogrzewania. Osobom ogrzewającym dom kotłami i piecami na węgiel lub paliwem węglowodopodnym przysługuje ta wyższa kwota zapomogi.

Ważne: Wyliczając dochód nie uwzględniamy trzynastej oraz czternastej emerytury.

MGOPS

RODZINIE I BLISKIM

Śp. Augustyna Rybki

Prezesa Zarządu KOREBUD Sp. z o. o. w Nowej Sarzynie
w latach 2003-2016

składam szczerze wyrazy współczucia

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

Andrzejowi Żurawiowi

Pracownikowi Urzędu Miasta i Gminy

*składamy szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci*

OJCA

*Burmistrz oraz Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy
w Nowej Sarzynie*

Upamiętnili powstańców styczniowych

20 stycznia 2024 r., w przeddzień 161. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego w Kobylich Górach w Tarnogórze odbyły się uroczystości upamiętniające to wydarzenie. Miejsce obchodów nie jest przypadkowe, to właśnie w Kobylich Górach funkcjonował obóz sił powstańczych.

Dziś o tym, co działo się w lasach na terenie wsi Tarnogóra przypomina tablica umieszczona na okazałym obelisku i krzyż. Od kilku lat z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjaciół Tarnogóry i władz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w rocznicę wybuchu powstania organizowane są uroczystości. Nie inaczej było w tym roku. W obchodach uczestniczyli m.in.: burmistrz miasta i gminy Andrzej Rychel, dyrektor biura burmistrza Adam Madej, poseł VIII i IX kadencji Jerzy Paul, sołtys wsi Tarnogóra Jan Gałdyś, członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Tarnogóry, panie z Koła Gospodyń Wiejskich i strażacy z OSP Tarnogóra, a także społeczność miejscowej Szkoły Podstawowej, przedstawiciele Nadleśnictwa Leżajsk, harcerze z Nowej Sarzyny i Niska, mieszkańcy Tarnogóry, Sarzyny oraz innych okolicznych miejscowości. Obecni byli także członkowie Koła Obwodu Nisko – Stalowa Wola Światowego Związku Żołnierzy AK oraz przedstawiciele Wojskowego Centrum Rekrutacji w Nisku.

Oficjalną część uroczystości rozpoczęło wspólne odśpiewanie hymnu, po którym głos zabrali burmistrz Andrzej Rychel i prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Tarnogóry Edward Kak, który w swoim przemówieniu nawiązał do inicjatywy nadania miejscowej szkole nazwy „Bohaterów Powstania Styczniowego”. Przypomnijmy, że podczas Insurekcji Styczniowej 1863 roku Kobyłe Góry były miejscem największej w Galicji koncentracji dla sił powstańczych.

Stąd powstańcy przeprawiali się przez San, by po przekroczeniu granicy z Rosją znaleźć się na terenach objętych walkami. W latach 1863-1864 obóz w Kobylich Górach służył powstańcom wielokrotnie jako baza wypadowa na tereny objęte walkami, jako punkt przetrzutowy wojennej kontrabandy oraz jako miejsce, gdzie chronili się ranni i uciekinierzy z rosyjskiego kordonu. Te wydarzenia przypominał w swoim wystąpieniu prezes stowarzyszenia.

Po przemówieniach i złożeniu kwiatów przysłała pora na krótki program artystyczny w wykonaniu uczniów z SP w Tarnogórze i pań z KGW. Uroczystości zwieńczyło wspólne ognisko i gorący poczęstunek przygotowany przez Projekt Remiza z Łętowni.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Burmistrz spotkał się z dawcami krwi

burmistrz A. Rychel odbiera podziękowanie od prezesa klubu D. Madery

Honorowi Dawcy Krwi to wyjątkowa grupa, która swoim działaniem niesie pomoc innym. Na terenie naszej gminy od lat działa Miejsko – Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża. Klub skupia nie tylko mieszkańców gminy Nowa Sarzyna, ale też innych okolicznych gmin. Chcąc podziękować za ofiarność, Burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Rychel, zaprosił dawców zrzeszonych w nowosarzyńskim klubie na uroczyste spotkanie, które zorganizowano w piątek, 9 lutego.

- W imieniu mieszkańców całej naszej gminy chciałbym podziękować

Podziękowania dla kobiecej reprezentacji klubu HDK PCK

Państwu za wielki dar, jakim jest oddawana przez Was krew. To wielkie poświęcenie, które zasługuje na najwyższe uznanie - mówił burmistrz Andrzej Rychel.

Za aktywność wszystkim członkom klubu dziękował też prezes klubu HDK PCK Dariusz Madera. W swoim przemówieniu podkreślał wsparcie, jakim samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna otacza dawców krwi. Słowa podziękowania skierował również do zaproszonych na spotkanie sponsorów.

Agnieszka Kopacz, fot. Agnieszka Kopacz

Spotkanie Seniorów w Łętowni

Seniorzy obejrżeli jasełka i otrzymali upominki z okazji Dnia Babci i Dziadka

W niedzielę, 21 stycznia br. w filii Centrum Kultury i Biblioteki w Łętowni odbyło się spotkanie świąteczne dla seniorów z sołectw Łętownia, Gościnię i Wólka Łętowska. Noworoczne życzenia złożyli seniorom burmistrz Andrzej Rychel, poseł VIII i IX kadencji Jerzy Paul oraz sołtysi. Spotkanie było okazją także do podsumowania działań zrealizowanych w ramach projektów aktywizacyjnych dla seniorów, których koordynatorem na terenie ww. sołectw był Adam Madej.

W części artystycznej, seniorzy mogli obejrzeć jasełka przedstawione przez grupę teatralną działającą przy miejscowej parafii oraz młodzieżowy zespół wokalny. Na koniec, do wspólnego kołędowania zaprosiła zgromadzonych kapela Józefa Picha.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Spotkanie odbyło się w wyremontowanym budynku biblioteki

Noworoczna integracja seniorów

Większość przybyłych seniorów brało udział w realizowanych projektach

Noworoczne Spotkanie Seniorów z Łukowej i Rudy Łańcuckiej, które odbyło się 28 stycznia br., zakończyło cykl gminnych uroczystości, w trakcie których podsumowano projekty aktywizacyjne skierowane do tej grupy społecznej, realizowane w latach 2017-2023 z udziałem środków rządowych. Łącznie na wszystkie inicjatywy, w tym wycieczki krajoznawcze, udało się pozyskać środki w wysokości 1 mln zł.

Zebranych w Domu Strażaka w Łukowej powitał radny Edward Baj, który był koordynatorem programów w ww. sołectwach. Poszczególne działania omówili także burmistrz Andrzej Rychel i poseł VIII i IX kadencji Jerzy Paul, życząc seniorom wszelkiej pomyślności w nowym roku. Na muzyczną biesiadę zaprosiła seniorów kapela „Voice”.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Jerzy Paul, poseł VIII i IX kadencji, z prawej: kapela ludowa „Voice”

Tłumy mieszkańców odwiedziło Festiwal Dmuchańców

3 lutego br., Burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Rychel zaprosił najmłodszych mieszkańców na Festiwal Dmuchańców. Wydarzenie zorganizowane w środku ferii zimowych w hali sportowej MOSiR-u w Nowej Sarzynie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem. Na dzieci czekały dmuchane zjeżdźalnie, tor przeszkód i basen z kulkami.

Pracownicy Centrum Kultury i Biblioteki oraz Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie malowali dzieciom buzie, wyczarowując na nich motylki, kotki i inne niesamowite wzory. Wspaniała zabawa, śmiech i radość wypełniały festiwalową halę do samego wieczora.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

LXXXIX sesja Rady Miejskiej

29 stycznia 2024 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie odbyła się LXXXIX sesja Rady Miejskiej. Na wstępie przyjęto sprawozdania z działalności Burmistrza w okresie międzysesyjnym oraz z realizacji uchwał.

Następnie omówiono informację z zakresu promocji Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, na którą w 2023 roku wydatkowano ponad 160 tys. zł. Środki przeznaczone, m.in. na zakupy materiałów i usług promocyjnych, druk miesięcznika „Azalia”, organizację uroczystości kulturalnych, rocznicowych i patriotycznych, zakup teczek dla pierwszoklasistów oraz dofinansowanie konkursów edukacyjnych, imprez kulturalnych i sportowych, organizowanych przez szkoły oraz organizacje pozarządowe. Na stanowisku promocji realizowano także inne zadania z zakresu edukacji publicznej, ochrony środowiska, kultury, organizacji Dożynek Gminnych, Gminnego Dnia Dziecka, 80. Rocznicy Pacyfikacji Woli Zarczyckiej, konkursów ekologicznych oraz wsparcia honorowych dawców krwi. Na realizację części tych zadań pozyskano środki zewnętrzne.

W kolejnym punkcie przyjęto sprawozdania z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna za 2023 rok. W ramach obu programów przeprowadzono wiele działań informacyjnych i edukacyjnych, organizowano wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży, prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe, dożywiano dzieci uczestniczące w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udzielano pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz wspomagano instytucje i stowarzyszenia zaangażowane w działalność profilaktyczną. Dofinansowano także Centrum Integracji Społecznej w Woli Zarczyckiej oraz Gminny Punkt Konsultacyjny. Na realizację ww. zadań wydatkowano łącznie ponad 331 tys. zł. Kwota niewykorzystana w wysokości 152 tys. zł zwiększy budżet programów w latach 2023-2025.

Następnie podjęto uchwały w sprawach:

- określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia

od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych sąsiedzkich, ustalono w wysokości 125% minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, obowiązującym w danym roku, natomiast koszt usług specjalistycznych wyniesie 200% minimalnej stawki godzinowej.

- zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów i ustalenia wynagrodzenia za inkaso.

Wynagrodzenie dla inkasentów za inkaso podatków od osób fizycznych: rolnego, leśnego i od nieruchomości, ustalono w wysokości 5% kwoty zainkasowanej. Na inkasentów podatków wyznaczono sołtysów w miejscowościach wiejskich oraz przewodniczących osiedli w mieście.

- uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sarzyna 3”.

Plan obejmuje obszar położony w zachodniej części miejscowości Sarzyna, a jego powierzchnia wynosi ok. 2,10 ha. Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono w celu zmiany przeznaczenia terenu pod zabudowę usługową.

- wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Nowa Sarzyna na czas nieoznaczony oraz odstąpienia od przetargowego trybu zawarcia umowy.

Przedmiotem dzierżawy jest nieruchomość gruntowa o nr ewid. 1127/4 o pow. 255 m² położona w Nowej Sarzynie, przeznaczona pod użytkowanie ogrodniczo - rolnicze oraz nieruchomość o nr ewid. 2/26 o pow. 70 m² położona w Nowej Sarzynie, przeznaczona pod użytkowanie w charakterze ogródka przydomowego.

- ustanowienia pomników przyrody.

Na terenie sołectwa Tarnogóra ustanowiono dwa pomniki przyrody: dąb szypułkowy (Quercus robur) - „Gruby Dąb” oraz dwie lipy drobnolistne (Tilia cordata Mill.) - „Lipy na Głogowcu”.

- zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych.

Droga w sołectwie Ruda Łańcucka pod nazwą „Na Grąd”, która została przebudowana w 2022 roku, została zaliczona do kategorii dróg gminnych.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2024 rok.

Planowane dochody i wydatki budżetu zostały zwiększone o kwotę 75 558 zł. Dokonano także zmian w planie wydatków na łączną kwotę 506 332 zł.

oprac. Piotr Sowa

Jak dla COP rudy w Rudzie szukano

Pod koniec lat 30. XX w. budowa COP i gwałtowny rozwój przemysłu ciężkiego w Polsce, spowodował głód surowców do produkcji żelaza i stali. Ogłoszenia o wysokich nagrodach dla odkrywców złóż rudy wywołały na południu kraju, od Krakowa po Lwów, prawdziwy entuzjazm, porównywany czasem do „gorączki złota” w Ameryce. Kopano także w dolinie Sanu, w Łukowej i Rudzie Łańcuckiej.

Skarby pod darnią

Ruda darniowa to rodzaj ubogiej rudy żelaza, zawierającej głównie limonit, niegdyś uważany za odrębny minerał. Według dzisiejszych podziałów limonit jest rodzajem zlepieńca, którego podstawowym minerałem jest goethyt (nazwa pochodzi od nazwiska niemieckiego poety J.W. Goethego). Występuje raczej płytko pod powierzchnią, czasem do 2-3 m głębokości, w zbrylonej lub sypkiej formie, barwy czerwono-brunatnej. Limonit powstaje w wyniku procesów hydrotermalnych, a także osadowych zachodzących w jeziorach, bagnach, mokradłach. Eksploatacja tej kopaliny zmieniła ludzką cywilizację – dostarczyła bowiem materiału do wytwarzania narzędzi, ze znacznie trwalszego, łatwiej dostępnego niż stosowany wcześniej brąz. W wielu regionach rudy żelaza znajdowały zastosowanie nie tylko jako surowiec dla prymitywnego hutnictwa, ale także... budowlany. Obecnie, z uwagi na swe właściwości absorpcyjne, ruda darniowa jest stosowana do oczyszczania biogazów.

Ważące kilkanaście i więcej kilogramów bryły rudy darniowej, w obrębie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna występują najczęściej w pradolinach rzek. Fot. Janusz Motyka.

„Ruda” gorączka

W latach 30. XX w. na terenie Małopolski – także w powiecie łańcuckim – pojawiły się masowo plakaty zachęcające ludność do poszukiwania złóż rudy żelaza. Autorem anonsu był koncern „Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych Spółka Akcyjna” z siedzibą w Katowicach, W skład konsorcjum wchodziły m.in. huty: Piłsudski, Batory, Zgoda, Florian, Zygmunt i Silesia, 24 walcownie, 5 kopalń węgla kamiennego, 4 koksownie, 4 kopalnie rudy żelaza, 3 elektrownie, 6 zakładów przetwórczych, majątki ziemskie i inne przedsiębiorstwa. Efekty tego eksperymentu udokumentował nasz znakomity reporter Melchior Wańkowicz. Jak opisywał, młodzi inżynierowie ze „Wspólnoty”, ... *urządzili sobie po Polsce zabawę w berka, którą nazwali „poszukiwaniem rudy”.* Więc - nie żaden instytut geologiczny. Więc - nie żadni inżynierowie, ekspedycje badawcze, studia wstępne. A po prostu - zalepili cały południowy kąt Polski plakatami, wzywającymi, aby każdy, kto znajdzie ciężki kamień, przesał go do Wspólnoty Interesów, a ta mu wypłaci 5 złotych. A jeśli wysłał na skutek tego komisję na miejsce - 50 zł. A jeśli ta komisja orzeknie, że warto kopać i poczną kopać - 1000 zł. A jeśli ten grunt gospodarza zostanie zabrany na eksploatację... W odpowiedzi na apel, do Katowic trafiło 140 kamieni. Jeden, szczególnie duży i bogaty w żelazo wysłał niejaki Boroń, chłop z Gogołowa koło Frysztaka. Kiedy do wsi zjechała komisja i wypłaciła rolnikowi obiecane 50 zł – kwotę jak na owe czasy sporą – okoliczni mieszkańcy masowo zaczęli

drażyć szybiki w poszukiwaniu rudy. Również geolodzy rozpoczęli odwierty. Ale gdy w otoczeniu ministrów, dyrektorów i dziennikarzy, w blasku fleszy i kamer filmowych, Boroń odebrał należny mu tysiąc złotych, gorączka poszukiwań rozlała się po całej Małopolsce.

Ruda darniowa wydobyta na terenie Nowej Sarzyny. Fot. Janusz Motyka.

Nasi też kopali

Najstarsi mieszkańcy Rudy Łańcuckiej i Łukowej zaklinają się, że wagony z rudą darniową tuż przed wojną eksportowano na Śląsk także ze stacji kolejowej „Sarzyna”. Wcześniej pokłady rudy żelaza odkryto za Wisłokiem w Grzęsce. Szybko pojawił się „przedsiębiorca”, który wykorzystał miejscowych rolników. Za 10-tonowy wagon surowca, oferował 60 zł. Do końca maja 1935 r. ze stacji PKP w Przeworsku odprawiono do Huty „Pokój” na Śląsku około 30 wagonów rudy. To, że pieniądze „oferował”, nie oznaczało, że chłopom zapłacił. Sprawą oszusta zajęła się policja. Czy współczesne opowieści to echa tej „przeworskiej” afery czy faktycznie jakąś partię rudy żelaznej wydobyto również u nas, zapewne nie ustalimy bez „twardych” dowodów. Co nie zmienia faktu, że pokłady rudonośne na lewym brzegu Sanu od Kopek po Leżajsk są obiektem zainteresowania geologów.

Ruda rudą bogata

Tradycja „przemysłowego” wydobywania rud darniowych w Rudzie (ówczesny przysiółek Sarzyny) sięga początków XVI w., kiedy starosta leżajski Krzysztof Szydłowiecki zbudował tu swój zakład metalurgiczny. Zatrudniał od 4 do 8 czeladników. W wyniku rabunkowej eksploatacji, po wyczerpaniu się złóż limonitu oraz drewna niezbędnego do wypalania węgla, zaprzestano produkcji i w 1638 r. dawne „rudnie” zamieniono na łąki i pola uprawne. W późniejszych okresach pojawiały się wielokrotnie pomysły pozyskiwania rudy darniowej na skalę przemysłową. Okazuje się, że okolice Nowej Sarzyny brane były w tym zakresie pod uwagę w planach COP i w PRL-u. Aktualne są i współcześnie. Kto wie? Może w przyszłości znowu na dworcu kolejowym „Sarzyna” zobaczymy wagony pełne rodzimej rudy z Rudy Łańcuckiej i Łukowej.

Bibliografia (wybór)

- Mikolajtis Józef, *Klasyfikacja przemysłowa rud darniowych oraz ich geneza*, Przegląd Geologiczny 1856, nr 11, s. 517-520.
 Półtwiartek Józef, *Położenie ludności wiejskiej starostwa leżajskiego w XVI-XVIII wieku*, Kraków 1972.
 Skoczyła Janusz, *Zastosowanie darniowych rud jako materiału budowlanego*, Przegląd Geologiczny, vol. 48, nr 8, 2000, s.741-742.
 Szmidtke Zenon, *Górnictwo w II Rzeczypospolitej: Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych – kopalnie przejęte głównie przez skarbnik państwa*, Śląski Kurier WNET, styczeń nr 55/2019, s. 8.
 Wańkowicz Melchior, *C.O.P. ognisko sity – Centralny Okręg Przemysłowy*, Tow. Wydawnicze „Rój”, Warszawa 1938, s. 77-87.

Janusz Motyka

ZAKRĘCIŁO SIĘ JUBILEUSZOWE „WRZECIONO”

Tym razem nie w Nowej Sarzynie, a w Leżajsku odbyły się Międzynarodowe Spotkania Poetów im. Stanisławy Pudełkiewicz „Wrzeciono 2024”. Wydarzenie organizowane przez Stowarzyszenie Folklorystyczne „Majdaniarze” w Nowej Sarzynie, przy wsparciu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, każdego roku przyciąga poetów z Polski i zagranicy. Nie inaczej było w tej - 30. już edycji „Wrzeciona”.

Finał tegorocznych Spotkań Poetów zorganizowano w Muzeum Ziemi Leżańskiej. Na zaproszenie Romana Kostyry – inicjatora „Wrzeciona”, odpowiedzieli poeci z regionu, ale także z dalszych zakątków Polski. Przybyłych gości chlebem witali starostowie Ewa i Ireneusz Kuźniarowie, a muzyką Kapela „Iskierczanie” z Dębicy.

Najważniejszym punktem spotkania było oczywiście odczytanie wyników poetyckiego „Wrzeciona”. Dodajmy, że swoje wiersze w tegorocznej edycji złożyło 23 poetów, a oceniali je jury w składzie: Kazimierz Linda – przewodniczący jury, Beata Sudoł – Kochan, Arkadiusz Sobota i Roman Kostyra.

Decyzją jury nagrody otrzymali:

I miejsce – Anna Gajda z Jarosławia,

II miejsce – Agnieszka Bulicz ze Stalowej Woli,

III miejsce – Marzena Drozdowska z Pysznicy.

Wyróżnienia: Mariola Wiewiór (Rybie), Inga Falkowska (Bruksela – Belgia), Renata Giża (Rakszawa), Katarzyna Dominik (Dobczyce), Józef Cupak (Nozdrzec), Leszek Szczurek (Polanica Zdrój), Anna Buchalska (Kutno).

Wyróżnienia honorowe: Marta Męcińska (Stalowa Wola), Grzegorz Męciński (Stalowa Wola), Wiktoria Serafin (Rudnik nad Sanem), Leszek Wójcik (Lubaczów), Marta Markiewicz (Jarosław), Karolina Szyszka (Dębica), Ewa Kazak (Brzoza Królewska).

Wyróżnienia drukiem: Monika Zając – Czerkies (Świlcza), Iwona Szetela (Rzeszów), Stanisława Bylica (Rzeszów), Ilona Woś (Łukowa), Katarzyna Niedzielska (Łańcut), Bartosz Dłubała (Rogalinek).

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

„Sebastianowe Kolędowanie” w Sarzynie

W niedzielę, 21 stycznia, społeczność Sarzyny uczestniczyła w corocznym „Sebastianowym Kolędowaniu”. Tradycją już się stało, że oprócz zespołów i grup działających na terenie sołectwa, każdego roku na scenie ze świątecznym repertuarem prezentują się kolędujące rodziny. Tak też było podczas 12. edycji wydarzenia.

Na scenie domu kultury wystąpiły: panie z KGW Sarzyna, Chór Parafialny pw. św. Cecylii, chór seniorów, Kapela Ludowa „Sarzynioki”, Grupa Wokalno – Kabaretowa „Siódemka” oraz kolędujące

rodziny m.in.: Pinderskich, Mołodeckich, Kostków, Stachulów i Grupa Kolędnicza z Końca. Z jasełkami wystąpili także uczniowie klas drugich Szkoły Podstawowej w Sarzynie.

Wśród widzów, którzy szczerze wypełnili salę widowiskową domu kultury, znaleźli się także burmistrz Andrzej Rychel, poseł VIII i IX kadencji Jerzy Paul oraz dyrektor szkoły w Sarzynie Monika Milo i wicedyrektor Barbara Kozyra.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

PIERWSZA DAMA SPOTKAŁA SIĘ Z ZPiT „WOLANY”

13 lutego br., Małżonka Prezydenta RP Agata Kornhauser-Duda spotkała się w Belwederze z Zespołem Pieśni i Tańca „Wolany”. Zespół powitał Pierwszą Damę, prezentując występ artystyczny w postaci tradycyjnego tańca ludowego oraz muzyki na żywo.

Odnosząc się do licznych osiągnięć zespołu oraz codziennej działalności, Pierwsza Dama podkreśliła wagę istnienia grupy, której funkcjonowanie nie skupia się jedynie na występach artystycznych. – *W działalności takich zespołów, niezwykle ważne jest nie tylko prezentowanie umiejętności muzycznych, tanecznych, ale przede wszystkim kultywowanie i podtrzymywanie kultury ludowej i narodowej* – podkreśliła Małżonka Prezydenta.

Jednocześnie Pierwsza Dama nawiązała do amerykańskiej Polonii, która z pomocą licznych stowarzyszeń i klubów polskich, w tym także zespołów pieśni i tańca, kultywuje polską tradycję. – *Kultura jest najważniejszym wyznacznikiem naszej tożsamości narodowej. Dlatego niezwykle ważne jest to, co robią i tworzą takie zespoły. Bardzo Wam za to dziękuję* – powiedziała Pierwsza Dama, kierując gratulacje za dotychczasową działalność na ręce przedstawicieli grupy.

Podczas spotkania nie zabrakło także czasu na rozmowy. Członko-

wie opowiadali o swoich zainteresowaniach, codziennych działaniach na rzecz organizacji oraz lokalnej społeczności, a także o zamiłowaniu do tańca i muzyki.

Wśród członków zespołu znajdują się także panie należące do lokalnego Koła Gospodyń Wiejskich. Pierwsza Dama zaprosiła członkinie do udziału w IV edycji Konkursu dla KGW o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP, podkreślając jednocześnie, że działalność Zespołu Pieśni i Tańca „Wolany” doskonale wpisuje się w ideę przyświecającą konkursowi. Nabór do konkursu potrwa do 31 marca 2024r. Szczegóły na stronie prezydent.pl.

ZPiT „Wolany” działa na terenie Woli Zarczyckiej. Zespół jest wielopokoleniowy, łącząc osoby od 15. roku życia, aż po 70 lat. Regularnie współdziała z Ośrodkiem Kultury w Nowej Sarzynie oraz prowadzi działalność świadczącą profesjonalne usługi, wykonywane dobrowolnie i bezpłatnie. Kluczową rolę w nim odgrywa prezentacja tańców, gwary, obrzędowości, strojów w formule jak najbardziej zbliżonej do pierwowzoru, czyli rdzennej kultury ludowej, jaką można było obserwować na polskiej wsi przed kilkudziesięciu czy nawet kilkuset laty.

źródło: www.prezydent.pl, fot: Grzegorz Jakubowski/KPRP

oświata

Nosorożec „Rogatek” w „Niezapominajce”

20 lutego 2024 r., Przedszkole Samorządowe „Niezapominajka” w Nowej Sarzynie odwiedził zespół „Kolejowego ABC”, który przeprowadził zajęcia edukacyjne dla dzieci. Podczas spotkania przedszkolaki dowiedziały się, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w momencie zauważenia niebezpiecznej sytuacji w pociągu, na dworcu lub na peronie.

Dzieci chętnie brały udział w zabawach interaktywnych, podczas których nauczyły się, jaką funkcję na peronie, pełni żółta linia i co należy zrobić w przypadku znalezienia bagażu pozostawionego bez opieki. Dzięki licznym zagadkom i ćwiczeniom, przedszkolaki utrwaliły swoją wiedzę, dotyczącą odpowiedzialnego zachowania w pobliżu przejazdów kolejowych oraz poznały znaki drogowe, stawiane przed przejazdami kolejowymi.

Na koniec zajęć, dzieci przywitały nosorożca „Rogatkę”, który opowiedział o tym, jak ważne jest noszenie odblasków. Po zakończonych zajęciach, uczestnicy otrzymali, pakiety edukacyjne z elementami odblaskowymi.

Magdalena Flis

W szkole w Sarzynie powstała eko strefa aktywnego wypoczynku

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Sarzynie prowadzą własny ogródek, mają też nowe miejsca do wspólnej zabawy. A wszystko dzięki dofinansowaniu ze środków programu grantowego „Działaj Lokalnie”.

Choć realizacja wspólnego projektu Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Sarzyna i Szkoły Podstawowej w Sarzynie zakończyła się w grudniu, to jego efekty pozostaną na dłuższy czas, gdyż w ramach projektu powstała strefa aktywnego wypoczynku. Mogą z niej korzystać najmłodsi uczniowie szkoły.

- Uczniowie Szkoły Podstawowej w Sarzynie na utwardzonym placu przy szkole będą mogli spędzać aktywnie czas na grach i zabawach podwórkowych przed lekcjami i w trakcie przerw. Będą tam mogły być prowadzone również zajęcia przyrodnicze, ekologiczne i zajęcia z wychowawcą. Miejsce zostało wyposażone w skrzynie, w których dzieci prowadzić będą ekologiczne uprawy. Zasadzono również rośliny miododajne i borówki amerykańskie. Zakupiono donice na kwiaty oraz parasole do wykonania zadaszenia nad siedziskami. Na utwardzonej części placu wymalowano szachownicę oraz

zakupiono szachy ogrodowe – informuje dyrektor Monika Milo. Całe piękno strefy aktywnego wypoczynku ujawni się wiosną, ale już w jesieni dzieci z przedszkola i kl. I-III uczestniczyły w zajęciach, w trakcie których zdobywały wiedzę o ekologicznych uprawach, wykonały nasadzenia warzyw i kwiatów, poznawały zasady zdrowego odżywiania i uczyły się szacunku do żywności.

Ważnym elementem projektu były zajęcia pszczelarzkie, w trakcie których dzieci odkryły znaczenie pszczoł dla życia na ziemi. Poznały zwyczaje tych niezwykle pożytecznych owadów, rozsmakowały się w miodzie i mogły dowiedzieć się z pierwszej ręki, jak wygląda praca pszczelarza.

Na zakończenie działań projektowych odbył się konkurs plastyczny „Ja w świecie przyrody”, adresowany do uczestników projektu. Wyłoniono po trzy najlepsze prace w każdej kategorii wiekowej (przedszkole, klasy I-III). Prace te wydrukowane zostały w formie banerów i już na wiosnę ozdobią nowo powstałą eko strefę aktywnego wypoczynku.

Agnieszka Kopacz, fot. SP w Sarzynie

Podsumowano konkurs „Zapobiegamy pożarom”

W Szkole Podstawowej w Sarzynie miało miejsce rozstrzygnięcie gminnego etapu Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Zapobiegamy pożarom”. Nagrody uczniom wręczali: burmistrz Andrzej Rychel, dyrektor SP w Sarzynie Monika Milo, prezes zarządu Miejsko Gminnego OSP RP dh Jan Pinderski oraz druhowie Krzysztof Trestka i Damian Żuczek.

Na etap gminny zgłoszono 45 prac plastycznych, które oceniano w czterech kategoriach wiekowych. Wśród przedszkolaków, I miejsce zajął Kamil Jakubowski z oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Sarzynie; II miejsce – Oliwier Sadowy, a III miejsce Leon Kowalik z Przedszkola Samorządowego „Niezapominajka” w Nowej Sarzynie. W kategorii klas I – IV przyznano następujące

nagrody: I miejsce - Sylwia Strojek, II - Alan Jednac-Wraga ze SP w Sarzynie, a III - Martyna Grabiec ze SP w Wólce Łętowskiej. W kategorii klas V-VIII przyznano: I miejsce – Alicja Kraska z SP w Woli Zarczyckiej, II – Natalia Żuraw z SP w Rudzie Łańcuckiej i Szymon Wiatr z SP w Jelnej, III – Weronika Czapla z SP w Jelnej. W ostatniej kategorii ocenie poddano prace uczniów szkół ponadpodstawowych. Nagrodzeni zostali uczniowie I LO w Nowej Sarzynie: I miejsce – Maciej Wiatr, II – Fabian Soroka, III – Patryk Woś.

Wręczenie nagród poprzedziła prelekcja dh Damiana Żuczka dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego, występ małych strażaków oraz grupy tanecznej z SP w Sarzynie.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Uczniowie naszych szkół rywalizowali w turnieju wiedzy

Zwycięska drużyna ze SP w Jelnej z dyrektorką, opiekunką i burmistrzem

W konkursie udział wzięły reprezentacje sześciu szkół

W Szkole Podstawowej w Jelnej odbyła się kolejna edycja Franciszkańskiego Turnieju Wiedzy Ogólnej. W tym roku do rywalizacji stanęli uczniowie ze Szkół Podstawowych w Tarnogórze, Woli Zarczyckiej, Łętowni, Nowej Sarzynie, Sarzynie i Jelnej.

Każda ze szkół wystawiła czteroosobową drużynę, w której znalazło się dwóch uczniów klas V i dwóch z klas VI. Pytania, z którymi musieli się zmierzyć uczniowie dotyczyły zagadnień z języka polskiego, historii, przyrody i matematyki. Zawodnicy mieli też do rozwiązania zadania praktyczne.

- Gratuluję wszystkim uczestnikom turnieju, szczególnie tym, którzy zostali za chwilę nagrodzeni. Miałem okazję poznać kilka z konkursowych pytań

i przyznam, że nie były łatwe. Trzeba było mieć dużą wiedzę ogólną, by odpowiadać na pytania i wygrać – mówił tuż przed ogłoszeniem wyników burmistrz Andrzej Rychel.

Ostatecznie, po podliczeniu wszystkich punktów zdobytych przez drużyny w czasie konkursowej rywalizacji, zwyciężyła drużyna gospodarzy, a więc Szkoły Podstawowej w Jelnej. Drugie miejsce wywalczyli uczniowie ze SP w Tarnogórze. Trzecie miejsce zajęła drużyna ze SP w Woli Zarczyckiej. Zdobywcy I, II i III miejsca otrzymali nagrody, zaś pozostali uczestnicy turnieju drobne upominki.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Hiszpania i Cypr, czyli Szkoła Podstawowa w Sarzynie w projekcie Erasmus+

Szkoła Podstawowa w Sarzynie zakończyła kolejny projekt unijny Erasmus+, który miał na celu kształtowanie kompetencji językowych. Nosił on nazwę „Język otwiera świat”. Projekt obejmował dwa komponenty – szkolenia dla nauczycieli oraz działania dla uczniów. Tematem przewodnim aktywności uczniów były ekologiczne sposoby produkcji energii oraz dbałość o środowisko przyrodnicze. Szkołę partnerską położoną niedaleko Madrytu w Villanueva del Pardillo w Hiszpanii odwiedziło 10 uczniów i 3 nauczycieli w listopadzie 2023 roku.

W ramach mobilności z zakresu ekologii razem z uczniami ze szkoły partnerskiej odwiedzono samowystarczalne Centrum Edukacji Ekologicznej, gdzie obserwowano jak w innowacyjny sposób pozyskać energię ze źródeł odnawialnych. Zapoznano się także z procesem recyklingu paneli fotowoltaicznych na wydziale chemii Uniwersytetu Madryckiego. Młodzież uczestniczyła również w wykładzie połączonym z grą dydaktyczną na temat produkcji energii, której źródłem jest Słońce.

Projekt był wypełniony wieloma aktywnościami z zakresu integracji, kultury Hiszpanii i Polski oraz ekologii. Nasi uczniowie mieli okazję przekonać się na czym polega recykling, wytwarzając pachnące mydła z zużytego oleju roślinnego oraz przygotowując sadzonki warzyw i sadząc sukulentki. Nieodłącznym elementem poznania geografii i kultury Hiszpanii były wyjazdy do histo-

rycznego Toledo, Madrytu, El Escorial i w Góry Kastylijskie. Te miejsca zachwyciły nas bogactwem architektury, pięknych krajobrazów i mnogością ciekawych zabytków.

Nauczyciele natomiast uczestniczyli w kursach językowych i szkoleniu metodycznym na Cyprze. 10 osób ukończyło kurs języka angielskiego na poziomie A2, a 5 na poziomie B2. Pięć osób, które dobrze posługują się językiem angielskim, wzięło udział w kursie metodycznym w zakresie metody CLIL, która pozwala integrować naukę języka obcego z nauką innych treści programowych. Szkolenia dla nauczycieli były elementem zakrojonych działań, które mają doprowadzić do stosowania w szkole metody CLIL na szeroką skalę. Całość działań projektowych zamknęła się kwotą 48 429,00 EUR.

SP w Sarzynie

Kłyż Tarnogóra zwycięża Halowy Turniej Juniorów

17 lutego br., w hali MOSiR w Nowej Sarzynie juniorzy rywalizowali o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. W turnieju udział wzięły drużyny Advitu Łętownia, Kłyżu Tarnogóra, Francesco Jelna oraz Unii Nowa Sarzyna, która jako gospodarz wystawiła dwa zespoły. Po pełnych emocjach zmaganiach zwyciężyła ekipa Kłyżu Tarnogóra, która w swoich szeregach ma ogranych już w drużynie seniorów zawodników. Faworyzowana Unia musiała zadowolić się drugim oraz

czwartym miejscem. Trzecie miejsce przypadło Francesco, a piąte Advitowi. Puchary i nagrody wręczył burmistrz Andrzej Rychel, życząc młodym zawodnikom sukcesów w rozgrywkach ligowych. Organizatorzy przyznali także trzy wyróżnienia indywidualne, dla króla strzelców - Mateusza Siwca z Kłyżu, najlepszego zawodnika - Karola Kazaka z Francesco oraz najlepszego bramkarza - Mateusza Madeja z Advitu.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Siatkówce

27 stycznia br., w hali MOSiR w Nowej Sarzynie odbyły się Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Siatkówce dla dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych. Do sportowej rywalizacji przystąpiło osiem drużyn. Mecze rozgrywane były systemem „każdy z każdym” do dwóch wygranych setów. W kategorii dziewcząt pierwsze miejsce zajęła SP w Sarzynie, drugie SP w Jelnej, trzecie SP w Woli

Zarczyckiej, a czwarte SP w Tarnogórze. Wśród chłopców pierwsze miejsce zdobyła Wola Zarczycka, drugie Jelna, trzecie Nowa Sarzyna, a czwarte Tarnogóra. Zdobywcy pierwszych i drugich miejsc, będą reprezentować naszą gminę na zawodach powiatowych w Leżajsku. Organizatorem turnieju był SZS w Nowej Sarzynie.

Barbara Łuczak-Pokój

Kolejne sukcesy młodego łucznika z Jelnej

Sekcja łucznicza PUKS Francesco w Jelnej odkryła młody talent z naszej gminy w osobie Franciszka Kozyry. Dziewięcioletek imponuje strzelecką formą i od początku roku zdobywa kolejne trofea w rywalizacji łuczników.

3 lutego br. zwyciężył w X Memoriale Zenona Jaracza w Jedliczu, a 17 lutego br., był drugi w XXII Halowych Zawodach o Puchar Burmistrza Brzozowa. Kolejnym wyzwaniem dla młodych sportowców z Jelnej będą Halowe Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego, które odbędą się na początku marca w Jedliczu.

Paweł Wiśniewski

Franciszek Kozyra na najwyższym stopniu podium w Jedliczu

Fotorelacja z Gminnego Festiwalu Dmuchańców

